

‘Ik wil eigen baas zijn en groot worden’

Yolanda Nunes (26) volgde een master International Finance and Economics aan de Universiteit van Tilburg. Inmiddels is ze terug in haar geboorteland Brazilië, waar ze in São Paulo een restaurant runt.

Het is elf uur 's ochtends. Over een uur begint de drukte in Feijão Brasil, een restaurant gelegen in het zakencentrum van São Paulo. Yolanda Nunes pleegt een aantal telefoontjes, controleert de bar en duikt vervolgens de keuken in om nog wat te overleggen met de kok en het keukenpersoneel. Lachend komt ze terug. “Een van de dingen die ik in Nederland heb gezien, is dat mensen daar meer op een gelijk niveau staan”, zegt ze. “Ook met een lager salaris mag je er wat van zeggen als de directeur iets over het hoofd heeft gezien. In Brazilië ligt dat vaak lastiger. Mensen zijn hier meer gewend aan hiërarchie.”

Wat ze in Nederland heeft gezien, probeert ze toe te passen in haar omgang met haar personeel. Regelmatig probeert ze haar werknemers te stimuleren om commentaar te geven of met nieuwe ideeën te komen. Ze wijst op een van de stoofpannen die op het vuur staan te pruttelen. “De nieuwste vinding van onze kok!”

11 september

In tegenstelling tot het overgrote deel van de Braziliaanse bevolking, kwam Yolanda tijdens haar jeugd veelvuldig in contact met het buitenland. Als elfjarig meisje reisde ze al voor het eerst zonder haar ouders naar de Verenigde Staten. Later besloot ze dat de VS ook het land moesten worden waar ze economie wilde studeren. Het toelatingsexamen dat ze inmiddels had gehaald voor de gerenommeerde architectuuropleiding aan de USP, de openbare universiteit van São Paulo, liet ze voor wat het was. “Studeren in São Paulo zou betekenen dat ik thuis zou blijven wonen en dat leek me niet goed voor mijn ontwikkeling”, vertelt ze. Haar ouders ondersteunden haar financieel, maar maakten ook duidelijk dat het hár plan was. “Dit is jôuw keuze, zei mijn vader tegen mij.”

Zes jaar studeren in de VS brachten haar de bul, maar ook de onaangename ervaring van 11 september. Van dichtbij maakte ze mee hoe de VS een ander land

Yolanda Nunes vindt dat Brazilianen de kansen in hun eigen land moeten leren grijpen

werden. “Het beviel me niet wat ik zag gebeuren. Ik wilde weg.” Nederland werd haar volgende bestemming. Dat kwam doordat ze een aantal goede Nederlandse vrienden had gemaakt tijdens haar studie. “Dankzij hen voelde ik me welkom in Nederland en daarom ben ik gegaan. Zo zit de Braziliaan nou eenmaal in elkaar.” Yolanda volgde het masterprogramma *International Finance and Economics* aan de Universiteit van Tilburg. Wat haar van haar Nederlandse studietijd vooral is bijgebleven, is de werkwijze. “In Brazilië – maar ook in de VS – zijn er vaak voorgedefinieerde stappen om van A naar B te komen. In Nederland maakt het niet uit hoe je het doet. Als je maar van A naar B komt.” Volgens Yolanda is er in Nederland meer ruimte voor zelfstandigheid en discussie. Je mag eerder interrumperen en meer zeggen. Commentaar kan daarentegen ook zeer direct en onomwonden zijn. “In Brazilië zul je niet gauw een docent tegenkomen die zegt: ‘Waardeloos! Doe maar opnieuw!’”

Zelf je leven maken

Terug in Brazilië schreef Yolanda zich in voor een prestigieuze stageplaats bij een groot bedrijf. Ze was niet de enige. 13.000 Kandidaten deden hetzelfde. Toch bleef ze na de selectieprocedure over met de laatste tien en werd ze uitgekozen. Net als de meeste andere kandidaten had ze een studie in de VS afgerond, maar wat de doorslag had gegeven, was het feit dat ze daarnaast ook nog eens een jaar in Nederland had gewoond en gestudeerd.

Maar, zoals eerder in haar leven, liet ze bewust ook deze kans voorbijgaan en maakte ze een andere keuze. Haar visie is duidelijk. “Het idee in Brazilië is nog steeds dat je alleen carrière kunt maken bij een grote multinational. Ik zie dat nu anders. Ik heb geen zin om me leeg te laten zuigen door een groot bedrijf. In Nederland heb ik veel voorbeelden gezien van hoe je zelf je leven moet maken en dat je ook

andere keuzes kunt maken.” Yolanda maakte haar keuze. Het werd een restaurant.

De oorsprong van het restaurant ligt binnen de familie. Al tijdens haar verblijf in de VS hadden haar ouders, beiden arts, een kleine eetgelegenheden geopend. Yolanda's moeder was altijd al dol op koken geweest en zag het als een soort uitbreiding op haar keuken en eetkamer. Niemand wist toen nog dat deze hobby ‘uit de hand zou lopen’ en Yolanda's loopbaan zou gaan bepalen.

Grote evenementen

Voorlopig liggen de ambities van Yolanda in het familiebedrijf. Samen met haar moeder is zij eigenaar en haar ambities zijn duidelijk. “Ik wil mijn eigen baas zijn en groot worden!” Op dit moment is Yolanda bezig met het opzetten van een mobiele uitbreiding van de eetgelegenheden, om tijdens grote evenementen ook op locatie aanwezig te kunnen zijn met haar restaurant. Tegelijkertijd kijkt ze ook naar het noord-oosten van Brazilië. Het toerisme is daar enorm in opkomst. “Tot nu toe wordt bijna alles in deze regio opgebouwd door buitenlanders. Niet dat dit mij stoort, maar Brazilianen moeten leren iets te doen met de *business opportunities* in hun eigen land.” Het liefst zou ze een tweede vestiging openen in Porto de Galinhas, vlak bij Recife.

Hoewel haar zuster tegenwoordig ook in Nederland woont en studeert, denkt Yolanda er niet over om terug te keren naar Nederland. “Alles wat ik in Nederland heb geleerd kan ik hier ook toepassen.” Voor een afgestudeerd econoom lijkt het niet de meest voor de hand liggende keuze om een restaurant te gaan runnen. En toch... waarom niet? Voorlopig lijken haar studie economie en haar ervaringen in Nederland Yolanda volop van pas te komen.

ROB BURKHARD